

Handläggare
Merith Fröberg
Tillväxtavdelningen

Diarienummer
2015NÄN/0048

Näringslivsnämnden

Näringslivsstrategi

Förslag till beslut

1. Näringslivsnämnden antar Näringslivsstrategi 2017-2020.
2. Näringslivsnämnden antar Näringslivsenhetens handlingsplan 2017.

Beslutsnivå

1. Näringslivsnämnden
2. Näringslivsnämnden

Sammanfattning

Näringslivsnämnden har uppdragit åt förvaltningen att ta fram en näringslivsstrategi för kommunen för perioden 2017-2020. Under 2016 har förvaltningen genomfört workshopar där representanter för näringslivet, förtroendevalda och medarbetare har träffats och diskuterat förutsättningar för utveckling av näringslivet i kommunen. Underlagen från workshoparna ligger till grund för den Näringslivsstrategi 2017- 2020 som föreslås av förvaltningen.

Bakgrund

Den 18 maj 2015 gav näringslivsnämnden förvaltningen i uppdrag att ta fram ett Strategidokument för näringslivsarbetet under mandatperioden 2014- 2018. I september 2015 lämnade förvaltningen förslag till Näringslivsstrategi 2015- 2018 till näringslivsnämnden. Den 10 september 2015 beslutade nämnden att anta föreslagen strategi för perioden 2015-2016, och att uppdraga till förvaltningen att återkomma med en plan för att ta fram en mer utvecklad strategi som skulle gälla 2017 - 2020. (2015NÄN/0048).

Processplanen antogs av nämnden den 21 januari 2016. Syftet med processplanen, som omfattade workshopar och dialog mellan näringslivsrepresentanter, förtroendevalda och kommuntjänstemän, var att skapa bred förankring och gemensamma målbilder för den näringslivsstrategi som skulle utarbetas.

Under maj och juni 2016 genomfördes fyra workshopar med representanter för fyra ”näringslivskluster”: mat och grön näring, kreativ och kulturell näring, byggnäring för en grön framtid, samt varumärkesbärande företag. De fyra klustren representerar näringar som särskilt lyfts fram i Vision Värmdö 2030. Workshoparna leddes av konsult från Global Happy People. Vid samtliga workshopar medverkade även tjänstemän och förtroendevalda från Värmdö kommun.

Ärendebeskrivning

De teman som behandlades vid workshoparna har sin grund i de styrdokument som anger

Diarienummer
2015NÄN/0048

riktningen för Värmdö kommuns näringslivsarbete: Vision Värmdö 2030, Näringslivspolicy, samt kommunfullmäktiges inriktningsmål för mandatperioden 2014- 2 018.

Under workshoparna framkom en mängd idéer och kreativa förslag. Den sammantagna dokumentationen från workshoparna visar att de inkomna förslagen faller inom fem olika teman:

- Kommunen som myndighet och samarbetspartner
- Samverkan mellan företag
- Marknadsföring av Värmdö
- Gröna värden och hållbarhet
- Företagande på öarna

De näringar som varit inbjudna till workshoparna representerar verksamhetsområden som särskilt lyfts fram i Vision Värmdö 2030. Näringslivet i kommunen omfattar emellertid även många andra näringsgrenar, och utvecklingen av såväl näringsliv som befolkning, arbetsliv och kulturliv i Värmdö är beroende av att alla olika verksamhetsområden samspekar med varandra. I näringslivsstrategin har därför de fem teman som identifierades under workshoparna bearbetats och vidgats för att ha relevans för Värmdös näringsliv som helhet. I Näringslivsstrategin har fyra utgångspunkter för kommunens arbete identifierats. Dessa utgör förutsättningar för och ska genomsyra alla delar av kommunens arbete:

- Näringslivet är en viktig del av samhällsbygget
- Hållbar utveckling och resurshushållning i fokus
- Medvetenhet om skärgårdens särskilda förutsättningar
- Dialog är en förutsättning för samverkan

Näringslivsstrategin anger vidare tre strategiska prioriteringsområden som ska stå i fokus för kommunens näringslivsfrämjande arbete: utvecklad infrastruktur, planeringsarbete som tar hänsyn till näringslivets behov, samt attraktiv, välkomnande och växande kommun.

Utvecklad infrastruktur handlar om att balansera behov av utbyggnad av vägar, bredband, transportsystem och annan infrastruktur mot behovet av bibehållen skärgård, odlingsmark och naturmark.

Planeringsarbete som tar hänsyn till näringslivets behov tar sikte på ett kommunalt planeringsarbete som väger in näringslivets behov, såväl nuvarande och framtida, när nya områden ska planläggas.

Attraktiv, välkomnande och växande kommun handlar om att kommunen, t.ex. genom att ökad transparens i myndighetsutövningen, hänsyn till det lokala näringslivet i samband med upphandlingar och marknadsföring av kommunen i olika sammanhang, ska bidra till att Värmdö är en bra kommun att förlägga sitt företag i, att besöka och att bosätta sig i.

Med utgångspunkt i näringslivsstrategin och förarbetet till strategin har en handlingsplan för Näringslivsenhetens arbete under 2017 utarbetats. När näringslivsnämnden har antagit näringslivsstrategin ska handlingsplaner utarbetas för resterande verksamheter inom

Diarienummer
2015NÄN/0048

näringslivsnämndens ansvarsområde samt för alla övriga nämnder i Värmdö kommun. Det ingår i Näringslivsenhetens uppdrag att bistå övriga verksamheter i arbetet med att ta fram handlingsplaner. Samtliga handlingsplaner ska revideras årligen.

Från och med 2018 ska handlingsplan för näringslivsarbetet ingå som bilaga i varje nämnds detaljbudget. Näringslivsnämnden ansvarar för att Värmdö kommuns totala näringslivsarbete följs upp årligen. Uppföljningen redovisas i näringslivsnämndens årsbokslut.

Bedömning

De strategiska prioriteringsområden som näringslivsstrategin anger bedöms bidra till förbättrade förutsättningar för etablering, företagande och tillväxt, samt till att företagsklimat i kommunen förbättras.

Ekonomiska konsekvenser

Näringslivsstrategin väntas bidra till fortsatt tillväxt i kommunen, med ökat företagande och fler arbetstillfällen som effekt. Därigenom bedöms strategin få positiva effekter för kommunens ekonomi.

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Fortsatt tillväxt och ökat företagande i kommunen väntas gagna kommunens medborgare t.ex. genom fler arbetstillfällen och ett ökande aktivitets- och handelsutbud i kommunen. En annan väntad effekt är att kommunens ekonomi stärks, vilket bidrar till en ökad stabilitet och trygghet för kommunens medborgare.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut har inga särskilda konsekvenser för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Tillväxtavdelningen, i samverkan mellan näringsliv, förtroendevalda och tjänstemän inom Värmdö kommun.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Näringslivsstrategi 2017-2020	Bilaggs
2	Handlingsplan för Näringslivsenheten 2017	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Författningssamlingarna

Näringslivsstrategi 2017-2020

Inledning

Näringslivsstrategin anger hur Värmdö kommun ska arbeta med näringslivsutveckling under perioden 2017-2020. Näringslivsnämnden är primärt ansvarig för näringslivsfrågor, men det åligger alla nämnder att arbeta med frågorna ur respektive verksamhets perspektiv.

Strategin tar sin utgångspunkt i överordnade styrdokument som gäller för Värmdö kommun: Vision Värmdö 2030, kommunens Näringslivspolicy, samt kommunfullmäktiges inriktningsmål för mandatperioden 2014-2018. Näringslivsstrategin har utarbetats på uppdrag av Näringslivsnämnden, och de utgångspunkter och strategiska prioriteringar som presenteras i strategin har tagits fram i samarbete mellan näringslivet i Värmdö och förtroendevalda politiker.

Syftet med strategin är att tydliggöra vilka frågor kommunen kommer att fokusera på i sitt näringslivsarbete under perioden 2017-2020.

Kommunens relation till näringslivet

Kommunen och dess verksamheter har stor påverkan på näringslivets förutsättningar, genom sina roller som myndighet, kund och samverkanspartner. Alla verksamheter inom kommunen har i uppdrag att inom ramen för sitt verksamhetsområde främja samspelet med privata näringsidkare och skapa goda förutsättningar för företagande och näringslivsutveckling, och det är viktigt att varje verksamhet beaktar vilken inverkan olika beslut kan ha på näringslivet.

Utgångspunkter för strategin

I näringslivsstrategin har kommunen identifierat tre strategiska prioriteringar för arbetet under perioden 2017-2020. Till grund för de prioriterade områdena ligger fyra utgångspunkter, som ska genomsyra kommunens arbete.

- **Näringslivet är en viktig del av samhällsbygget**
Ett starkt näringsliv, med traditionella verksamheter såväl som kulturella och kreativa näringar, är en förutsättning för att Värmdö kommun ska fortsätta att utvecklas i enlighet med visionen. Att ha ett livskraftigt näringsliv skapar arbetstillfällen, service för medborgarna och en ökad attraktionskraft som bidrar till tillväxt i kommunen. Att bidra till goda förutsättningar för företagande är grundläggande för alla kommunens verksamheter.
- **Hållbar utveckling och resurshushållning i fokus**
I linje med kommunens inriktningsmål ska stödet till näringslivet ha ett tydligt fokus på hållbar utveckling och resurshushållning, såväl ekonomisk som miljömässig och social. Kommunen arbetar för ett växande näringsliv med minskande resursanvändning och samtidigt säkra ett socialt välstånd.
- **Medvetenhet om skärgårdens särskilda förutsättningar**
Förutsättningarna för näringslivsverksamhet i skärgården skiljer sig i stora delar från de förutsättningar som finns på fastlandet, det gäller särskilt för öar utan broförbindelse. Kommunen är medveten om, och tar hänsyn till, skärgårdens särskilda förutsättningar när verksamhet planeras och beslut fattas.
- **Dialog är en förutsättning för samverkan**
Fungerande samverkan mellan kommunen och näringslivet bygger på tydlig

kommunikation som skapar rätt förväntningar och som tydliggör parternas respektive uppdrag, förutsättningar och handlingsutrymme. Kommunen har också en kontinuerlig dialog med externa parter som på olika sätt har påverkan på näringslivets förutsättningar.

Strategiska prioriteringar 2017-2020

Under perioden 2017-2020 kommer Värmdö kommun, i sitt näringslivsfrämjande arbete, att fokusera på tre prioriterade områden: Utvecklad infrastruktur, Planeringsarbete som tar hänsyn till näringslivets behov samt Attraktiv och växande kommun. Dessa områden har arbetats fram i dialog mellan näringslivet i Värmdö kommun och förtroendevalda inom kommunen, och de har identifierats som de strategiskt viktigaste för näringslivets utveckling under den kommande fyraårsperioden.

Utvecklad infrastruktur

Medborgarna ska kunna använda kollektivtrafik inom kommunen för att ta sig till och från arbetsplatsen. Det ska även gå att cykla mellan olika delar av kommunen. Persontransporter till och från Stockholm ska finnas för både besökare och anställda. Transportsystem för godsleveranser till skärgården ska vara utbyggda och leveranser genomförs enligt tidtabell. Värdefull odlingsmark och viktiga rekreationsområden säkras så att de inte försvinner vid vägbyggen.

Möjlighet att vara uppkopplad och arbeta på distans ska skapa förutsättningar för hemkontoret och virtuella verksamheter.

Det innebär att:

- Där kommunen inte har full rådighet gör man tydliga ställningstaganden och arbetar aktivt för att påverka regionala beslut
- Kommunen arbetar i partnerskap med näringslivet för att påverka och hitta kreativa lösningar på konkreta utmaningar
- Kommunen arbetar aktivt för fortsatt utbyggnad av bredband, i enlighet med Bredbandsstrategi 2016¹
- Kommunen främjar initiativ som bidrar till hållbar utveckling och förbättrad resurshushållning

Planeringsarbete som tar hänsyn till näringslivets behov

Frågor relaterade till mark och bebyggelse är långsiktiga beslut som har en stor påverkan på näringslivet idag och i framtiden. Näringslivets struktur och förutsättningar påverkas också i stor utsträckning av förändringar i människors kommunikations-, transport- och konsumtionsmönster till följd av samhällsutveckling och ny teknik.

Det innebär att:

- Kommunen har god kunskap om och tar i sitt planeringsarbete hänsyn till olika näringars behov och förutsättningar
- Kommunen tar i planeringsarbetet hänsyn till näringslivets intressen och behov

¹ Antagen av kommunfullmäktige 2016-05-25, § 116 (dnr. 2016/KS0089).

relaterat till transporter

- Kommunen beaktar näringslivets behov av att kunna anpassa sig efter konsumenternas förändrade behov och önskemål över tid, och medger i planeringsarbetet utrymme för sådana anpassningar
- Kommunens planeringsarbete kännetecknas av hänsyn till ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet
- Kommunen efterfrågar synpunkter och förslag från näringslivet i samband med utveckling av nya och befintliga detaljplaner

Attraktiv, välkomnande och växande kommun

För att kunna tillgodose den växande befolkningens behov av arbetstillfällen, rekreativsmöjligheter och service behöver det vara attraktivt för näringslivet att förlägga sin verksamhet i Värmdö. Viktiga förutsättningar för att kommunen ska vara ett attraktivt alternativ för näringslivet är att det finns förutsättningar för att bedriva verksamhet året runt och möjligheter att rekrytera medarbetare med rätt kompetens.

Det innebär att:

- Kommunen verkar för att marknadsföra Värmdö som ett attraktivt besöksmål året runt
- Kommunen verkar för att arbetskraftens kompetens ska matcha näringslivets kompetensbehov
- Kommunen för en nära och tidig dialog med näringslivet för att säkra krav och sakinhåll i upphandlingar

Handlingsplan Näringslivsenheten 2017

Handlingsplanen anger de konkreta aktiviteter och uppdrag, med koppling till Näringslivsstrategin, som Näringslivsenheten ska genomföra under 2017. Handlingsplanen svarar på frågorna vad, varför, vem och när.

Strategisk prioritering: Utvecklad infrastruktur

Aktivitet	Aktivitetens syfte	Ansvarig	Tidsplan
Utveckla en näringslivshubb	Skapa möjligheter för distansarbete för personer som bor i kommunen men har sin arbetsplats i en annan kommun, och därmed öka kundunderlaget för näringslivet i Värmdö kommun.	Näringslivsutvecklare/kompetensförsörjning	Rapporteras årsskiftet 2017/2018.
Strategiskt samarbete med företag som genomför transporter inom och till/från kommunen	Tillgodose behoven av transporter till och från skärgårdsöarna, samt inom de delar av kommunen som har broförbindelse till fastlandet, för bofasta, besökare och näringsidkare	Näringslivsutvecklare/besöksnäring	Rapporteras årsskiftet 2017/2018
Strategisk dialog med näringslivet	Säkerställa att kommunen har kännedom om befintliga och potentiella företags förutsättningar och behov så att dessa kan beaktas	Gruppchef	Delrapporteras årsskiftet 2017/2018 Slutrapport dec 2018
Ta initiativ till strategiska möten med utvecklingschef, kommundirektör och kommunstyrelsens ordförande	Säkerställa att företrädare för kommunen har kännedom om näringslivets behov inför planering, diskussioner och förhandlingar avseende utveckling av infrastrukturen på regional nivå	Gruppchef	Delrapporteras årsskiftet 2017/2018 Slutrapport dec 2018

Strategisk prioritering: Planarbete som tar hänsyn till näringslivets behov

Aktivitet	Aktivitetens syfte	Ansvarig	Tidsplan
Näringslivsenheten medverkar i kommunens planarbete från start	Säkerställa att näringslivets förutsättningar och behov, idag och i framtiden, beaktas i kommunens planarbete	Gruppchef	Delrapporteras årsskiftet 2017/2018 Slutrapport dec 2018
Strategisk dialog med näringslivet	Säkerställa att befintliga och potentiella företags förutsättningar och behov, idag och i framtiden, beaktas i kommunens planarbete	Gruppchef	Delrapporteras årsskiftet 2017/2018 Slutrapport dec 2018
Omvärldsbevakning framtida lösningar	Säkerställa att planarbetet tar hänsyn till framtida innovationer och lösningar	Gruppchef	Pågår kontinuerligt
Strategisk utveckling av Värmdös centrumstruktur	Forma och marknadsföra en centrumstruktur i kommunen som stimulerar företagsetablering och attraherar såväl boende i kommunen som besökare utifrån	Gruppchef	Delrapporteras årsskiftet 2017/2018 Slutrapport dec 2018

Strategisk prioritering: Attraktiv, välkomnande och växande kommun

Aktivitet	Aktivitetens syfte	Ansvarig	Tidsplan
<u>Ta initiativ till s</u> Strategiska möten med kommunens upphandlingsavdelning	Säkerställa att kravspecifikationer i kommande upphandlingar motsvarar behoven Säkerställa att information om kommande upphandlingar sprids till företagare i kommunen	Gruppchef	Delrapporteras årsskiftet 2017/2018 därefter löpande
Stockholm Archipelago	Delta i den gemensamma produktutvecklingen och marknadsföringen av Stockholms skärgård som besöksmål till nationella och internationella besökare.	Näringslivsutvecklare/besöksnäring	Rapportering årsskiftet 2017/2018
Stockholm Business Alliance	Delta i regionens gemensamma arbete med att marknadsföra Stockholm med omnejd som ett attraktivt alternativ för internationella investeringar	Gruppchef	Rapportering årsskiftet 2017/2018
Värmdö matchning/Strategiska branschråd	Stödja kompetensförsörjningen inom kommunen	Näringslivsutvecklare/kompetensförsörjning	Delrapporteras årsskiftet 2017/2018 Slutrapport dec 2018
Utveckla NAV-konceptet i Värmdö	Skapa en mötesarena för företagare och arbetssökande med särskilda behov	Näringslivsutvecklare/kompetensförsörjning	Delrapporteras årsskiftet 2017/2018 Slutrapport dec 2018
Marknadsföra Värmdö	Stärka bilden av Värmdö som en attraktiv plats för att uppleva, bo och verka i. Attrahera och öka inflyttning av nya företag i Värmdö kommun.	Gruppchef	Rapportering dec 2018
Samverka med branschorganisationer	Säkerställa att kommunen har kännedom om befintliga och potentiella företags förutsättningar och behov så att dessa kan beaktas Främja goda förutsättningar för företagande, nya affärsidéer och företag	Gruppchef	Delrapporteras årsskiftet 2017/2018 Slutrapport dec 2018
<u>Ta initiativ till att u</u> Utveckla ett strategiskt etableringsnätverk	Skapa beredskap för snabb återkoppling på förfrågningar om etableringsmöjligheter	Gruppchef	Delrapporteras årsskiftet 2017/2018 Slutrapport dec 2018